

**Poika, joka
halusi chapsit**

Ilpo Paananen

**Poika, joka
halusi chapsit**

© 2025 Ilpo Paananen
Taitto ja suunnittelu: CVLT Design

Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi
Kirjapaino: Libri Plureos GmbH,
Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa
ISBN: 978-952-80-9563-7

Ilpo Paanasen aiemmin ilmestyneet teokset:

Nuoruuden fillarivalssi, Kustannuskynnyks 2013

Kullanhuuhtojen kesä, 2016

Paraatimarssi, 2017

Sukkanauhat, 2019

Jakobs, 2020

Matkalla Deer Creekiin, 2021

Kaksi luotia auringosta, 2023

Sisältö:

Muukalainen
Ryöstäjät
Yllätysvieraita
Jeffersonit
Väijytys
Harhaluoti
Saunassa
Jäljittäjä
Kutsumattomia vieraita
Aamu oli iltaa viisaampi
Laumankokoaminen
Epäilyksensiemen
Kadonneet
Puuma
Virginia City
Räjäytys
Hyökkäys junaan
Reno
Ansa
Rebecca
Kuutamokeikka
Ei armoa
Jesper
Toipilas
Kotiinpaluu
Bada bastu

Outokummussa 12.03. 2025
Ilpo Paananen

Poika, joka halusi chapsit

Ilpo Paananen

Muukalainen

Nainen laskeutui alas junanvaunusta. Yllään hänellä oli vartalonmyötäinen mekko ja höyhenellä koristeltu hattu. Hän kantoi matkalaukkua ja pieni poika kulki vierellä käsivarteen tarrautuneena. Pikkumiehen silmät tarkkailivat uteliaina lännenhatun lierin alta.

Johan Jakob ei aluksi kiinnittänyt huomiota naiseen kävellessään kuormavankkureille. Vasta äänekäs pojan sättiminen sai hänet havahtumaan. Nainen pysähtyi hetkeksi kadunvarrella seisoskelleen pariskunnan luona ja kiskoi pojan mukaansa. Hän lähestyi ripein askelin kuin myrskynmerkki.

– Tekö olette karjatilan isäntä?

Johan silmäsi poikaan, jonka suurista silmistä kuvastui hämmennys. Hän vastasi katseeseen hyväntahtoisesti ja ajatteli hetken pientä tytärtään.

Nainen karisti pojan otteen käsivarresta.

– Kuulitteko, oletteko Mac Donaghin tilan isäntä? Johan nyökkäsi ja halusi tietää, mitä asiaa naisella oli. Kysymystä seurannut sanaryöppy sai hänet ottamaan puolittaisen taka-askeleen. Vähitellen selvisi se, että nainen etsi hänen työnjohtajaansa.

– Tarkoitatteko kenties George Randya?

– Ketä luulette, ellei teillä ole useampia työnjohtajia?

Mistä voin löytää hänet?

Johan halusi tietää mitä nainen halusi työjohtajasta. Olivatko he kenties tavanneet karjanajomatkalla.

– Tapasin sen roikaleen kuusi vuotta sitten Eureka hopeakaivoksen sairastuvalla. Hän oli minun potilaana.

Johan muisti Randyn maininnee siitä ja hänellä oli ollut pelkkää hyvää kerrottavaa saamastaan hoidosta.

– Kertoiko se rontti, että hän raiskasi minut ennen karkaamistaan?

Pojan läsnäolo sai Johanin hillitsemään itsensä. Randy oli puhunut naisesta lämpimin sanoin ja oli harmitellut jääneensä kiitollisuuden velkaan.

Nainen henkäisi syvään ja hänen olemuksensa jännittyi uudelleen.

– Hallelujaa, ja tekö uskoitte häntä. Se lurjus on huijannut teitäkin. Hän lupasi tulla hakemaan minut ja ottaa vaimokseen.

Johan sanoi, että hän kuuli asiasta ensimmäistä kertaa.

– Ja mitä tekemistä vaimoksi ottamisella on raiskauksen kanssa?

Nainen tarttui pojan hartioista ja työnsi hänet Johanin eteen.

– Todiste siitä seisoo silmienne edessä. Poika täytti keväällä viisi vuotta.

Johan oli harmissaan pojan puolesta. Naisen käytös oli sopimatonta. Hänellä oli itsellään viidenikäinen tytär. Ensimmäinen ajatus oli, että nainen yritti päästä eroon lapsesta, jonka isästä ei ollut varmuutta.

– Mikä on teidän nimenne?

– Olen neiti Fossum. Astrid Fossum, ja olen kunniallinen nainen.

Johan ei epäillyt naisen kunniallisuutta, mutta miten nainen oli osannut lähteä etsimään kadonnutta sulhoaan.

– Ja ensinnäkin, miksi odotitte viisi vuotta?

Nainen kertoi Randyn puhuneen karjatilan isännästä, joka tulisi hakemaan hänet. Randy oli ratsastanut tilalta sotaan mukaansa ottamalla lupäällä, jonka hän halusi viedä takaisin kotiin. Raiskauksen jälkeen mies oli häipy-
nyt yöhön.

– Ja luuletteko te, että naisen on helppoa matkustaa yksin pienen lapsen kanssa?

Astrid Fossum selitti tulleen uudisasukasperheen mukana Falloniin ja oli sattumalta tavannut miehen, joka oli kuullut Kalifornian rajalla olevasta karjatilasta. Mies oli kertonut tavanneensa korttipöydässä miehen, joka oli tilalla töissä.

Johan arvasi, että kyseessä oli hänen korttiringissä viihtyvä serkkunsa Hans Jakob. Naisen selitys kuulosti siltä osin uskottavalta. Serkkunsa sijasta hän oli kuitenkin enemmän huolissaan työnjohtajastaan.

– Randy palasi eilen karjanajosta ja on vapaalla. Hänen vapaapäivänsä vietto ei minulle kuulu.

Johan tiesi työnjohtajan istuvan parhaillaan läheisessä saluunassa. Aiemmin hyvin käyttäytyvästä miehestä oltu yllättäen saluunassa viihtyvä riidanhaastaja. Kaikki oli alkanut sen jälkeen, kun karjanajoon oli palkattu orjuudesta vapautunut mustamies. Hän oli sanonut nimekseen Thorn. Jäntevä ja täysikasvuinen mies, jollaisia tarvittiin karjanajossa.

Miehen esitelleet Jeffersonin veljekset olivat menneet takuuseen hänen osaamisestaan. Johan oli itse pyytänyt Randya palkkaamaan heidät. Kaikki näytti olevan muuten kunnossa, mutta Jeffersonien luotettavuutta ei kukaan ollut tullut kyseenalaistaneeksi.

Huolettomilta vaikuttaneet veljekset elivät päivän kerrallaan. Heistä nuorempi Jason oli vielä melkein poikanen ja myötäili hiljattain vankilasta vapautunutta isoveljeään

Tomia. Isoveljen kiivas luonne ja malttamattomuus olivat syynä ajautumisesta riitoihin lain kanssa.

Randy oli palannut karjanajosta kiukkuisena. Veljekset olivat suhtautuneet työhönsä leväperäisesti. Karjanajon jälkeen he olivat kuitanneet palkkansa ja olivat Randyn kehotuksesta häipyneet.

Thorn oli halunnut pestautua tilan töihin pidemmäksi aikaa. Vaikka hän oli hoitanut tehtävänsä sääntillisesti, veljesten käytös oli heittänyt varjon myös hänen ylleen.

Johan ei ollut nähnyt estettä miehen palkkaamiseen tilan töihin, vaikka musta mies herätti edelleen epäluuloa monien paikallisten keskuudessa. Hänen ajatuksensa katkesi siihen, kun Thorn tuli paikalle ja heitti kantamansa jauhosäkin kuormavankkureihin.

– Rouva, minä tiedän missä se riitapukari luuraa, Thorn sanoi ja pyyhki kämmenensä aikoen kätellä naista. Astrid Fossum nyrpisti nenäänsä.

Johan esitteli heidät ja korjasi kiireesti naisen olevan neiti.

– Sitten minun pitää pyytää neidiltä anteeksi erehdystäni, Thorn sanoi ja kosketti hattunsa lieriä. Johan pelkäsi Fossumin nostavan metelin, mutta nainen näytti ilahtuneelta tai sitten hän oli taitava peittämään harmittuksensa.

– Olisipa se teidän työjohtajanne yhtä kohtelias herrasmies, Fossum sanoi ja piti toisella kädellään poikaa lujassa otteessaan. Naisen tapa käsitellä poikaa harmitti Johania. Hänen harmitustaan lisäsi se, että Thorn oli hölösuuna kertonut tietävänsä missä Randy oli ja pelastaakseen työnjohtajan pulasta hän ehdotti, että Astrid ja poikansa lähtisivät heidän kanssaan karjatilalle.

– Työnjohtajani tulee myöhemmin ja saa selittää tapahtuneen.

Astrid Fossum kiitti kutsusta ja pahoitteli aiheutta-
maansa vaivaa.

– Älkää olko huolissanne, minulla ja vaimollani on sa-
manikäinen tytär ja hän on kiitollinen jokaisesta uudesta
leikkikaveristaan, Johan lohdutti.

Hymy kohosi pikkumiehen kasvoille ja hän yllätti roh-
keudellaan.

– Saanko minä tuollaiset chapsit, jotka herralla on?
Nainen kiskaisi pojan kädestä ja käski olemaan hiljaa.

Johan pahoitteli, ettei heillä ollut pikkumiehen koolle
sopivia chapseja, mutta lupasi katsoa mitä asialle voitai-
siin tehdä. Hän viittasi Thornia ottamaan naisen matka-
laukun ja auttamaan hänet vankkureille istumaan.

– Vastaanotin juuri uuden lihatilauksen ja Randy tulee
aamulla johtamaan lauman kokoamista ajoon.

Thorn otti puheeksi Jeffersonit ja harmitteli veljesten
jääneen Falloniin tuhlaamaan palkkarahansa. He saat-
taisivat rahapulassaan olla kiinnostuneita pestautumaan
uudelleen. Johan ei ollut ajatuksesta yhtä mielissään.

– Työnjohtajani kutsui heitä välinpitämättömiksi vete-
lyksiksi.

Thorn rypisti kulmiaan ja hänen mukaansa veljekset
olivat ehkä kurittomia, mutta hoitivat työnsä.

– Se ei riitä, että mies pysyy satulassa, Johan korjasi
ja nosti pojan vankkureille. – Minä luotan työnjohtajani
sanaan. Randy tietää millaisia miehiä karjanajoon tarvi-
taan.

Ryöstäjät

Saluunasta kadulle astunut George Randy vetäytyi hevosten suojaan nähtyään Johanin johtaman seurueen valmistautuvan liikkeelle lähtöön. Vei hetken ennen kuin hän tunnisti hoikistuneen neiti Fossumin samaiseksi hoitajattareksi, jonka hän oli tavannut Eurekan hopeakaivoksen sairastuvalla sodasta palatessaan. Vasta naisen äänekäs puhetyyli paljasti hänet. Tuota äänensävyä hän ei unohtaisi koskaan. Hän näki Johanin vilkaisevan ympärilleen ennen ratsaille nousemista.

Oli parempi, että Johan ja Thorn uskoivat hänen viihtyvän saluunassa vetämässä päänsä täyteen. Se antoi hänelle mahdollisuuden käyttää oletettua humalatilaansa hyväkseen. Thornin keikailu herätti hänessä epäilyjä. Se ei johtunut siitä, että mies oli musta tai siitä etteikö hänestä olisi karjanajoon. Se liittyi jollain tapaa Jeffersoneihin. Myös neiti Fossumin äkillinen ilmaantuminen pojan kanssa sattui oudon sopivaan aikaan. Hänellä oli aavistus, että Thorn ja nainen tunsivat toisensa entuudestaan.

Hän päätti ottaa asiasta selvän, vaikka Johan oli syytännyt häntä ennakkoluuloiseksi mustia kohtaan. Johanin syytökset tuntuivat epäreiluilta ja olivat saaneet hänet ajattelemaan tulevaisuuttaan ja harkitsemaan joskus mielessä käynnyttä mahdollisuutta lähteä etelään Texasiin

ja lunastaa oma maatilkkunsa. Hän ymmärsi lähtönsä tuottavan pettymyksen Johanin ja Megin lisäksi suloiselle kummityttärelleen Marie-Annielle.

Hän oli aikeissa nousta ratsaille nähdessään Jeffersoin veljesten ratsastavan kadun vastakkaiselle puolelle. Miehet tunnistivat hänen hevosensa ja huomasivat hänet. Hän heilautti kättään ja näki veljesten katsahtavan toisiinsa ja lähtevän ylittämään katua.

– Tom ja Jason. Tämäpä yllätys, pojat. Päätitte sitten tulla kaupunkiin?

Jeffersonit näyttivät pidättyneiltä. Ehkä he muistivat heidän edellisen tapaamisen.

– Kuulimme Thornilta, että täältä löytyy Nevadan paras porttola, Tom Jefferson sanoi. – Halusin tuoda pikkuveljen kokeilemaan, oliko väitteessä perää ennen kuin hän ehtii tuhлата kaikki rahansa.

Pikkuveli näytti vaivaantuneelta ja kehotti puhumaan vain omasta puolestaan.

– Isoveli hoputti hevosen suu vaahdossa tänne.

Randy vastasi, että jos rahoistaan halusi päästä eroon, niin niistä pääsi helposti molemmilla tavoilla. Hänen tuttunsa Hans Jakob oli parhaillaan saluunan pelipöydässä ja oli suuri vaara, että he altistuisivat hänen kynittäväkseen.

– Hans Jakob? Sen kelmin me tunnemme hyvin, Tom Jefferson sanoi ja nosti satulalaukun olkapäälleen.

– Ehkä meidän on aika tasata tilit. Oletko sattumalta nähnyt Thornia? Meillä olisi asiaa hänelle.

Kysymys yllätti Randyn ja hän halusi tietää, olivatko he sopineet tapaamisesta hänen kanssaan.

– Thorn kertoi, että hänet löytää täältä kaupungista tai karjatilalta, Tom Jefferson sanoi.

Selitys kuulosti ontuvalta, mutta Randy halusi salata epäilynsä. Hän kertoi Thornin menneen naisseuralaisen ja pojan kanssa karjatilalle. Veljekset katsahtivat toisiinsa

ja kertoivat miehen puhuneen naisesta.

– Palaan aamulla karjatilalle ja voitte lähteä samaa matkaa, jos ehditte saada pääanne selviksi.

Veljekset kohauttivat hartioitaan ja uskoivat olevansa aamulla lähtökunnossa.

– Jos työt vielä kiinnostaa, voin järjestää niitä, Randy lupasi.

Veljeksillä oli heidän oman käsityksensä mukaan muita suunnitelmia. Mutta ensimmäiseksi he halusivat poiketa saluunaan huuhtelemaan viskillä matkan pölyt kurkuis-taan. Jason Jefferson halusi tarjota kierroksen. Randy oli yllättynyt, olihan hän itse passittanut miehet Fallonissa karjanajon jälkeen matkoihinsa. Tom Jefferson halusi hieroa sopua.

– Meidän puolesta voidaan unohtaa se mitä tapahtui viime kerralla.

– Luulin, että ehditte tuhlata kaikki palkkarahanne Fallonissa?

Pikkuveli kiirehti sanomaan, että heille tuli pieniä erimielisyyksiä paikallisten kanssa. Isoveli käski häntä pistämään suunsa kiinni.

Randy kiitti kutsusta ja ajatteli saluunakierroksen tarjo-avan hyvän tilaisuuden selvittää tarkemmin Jeffersonien ja Thornin väliset yhteydet.

He menivät sisälle ja astelivat tiskin ääreen. Randy esit-teli baarimikolle karjanajossa olleet apulaisensa. Jason Jefferson tilasi kolme viskiä.

Korttipöydässä istunut Hans huomasi heidät ja tuli tervehtimään.

– Pojat, tulittepa sopivasti, korttipöydässä on kaksi paikkaa vapaana. Nyt olisi helppoa rahaa tarjolla, Hans esitti.

Vanhempi Jefferson tyhjensi lasinsa ja pyyhki leuanpiel-tään. Hän vaikutti äkkiä vaivautuneelta.

– Helppoa rahaa kenelle?

Pikkuveli laski lasinsa tiskille ja teki tilaa. Samaan aikaan saluunaan ilmestyi kaksi aseita kantavaa miestä, jotka pysähtyivät ovensuuhun. Baarimikko näytti pelästyneeltä. Tupakansavu loi usvamaisen sädekehän tulijoiden ympärille. Hälinä hiljeni hetkessä ja jännittynyt tunnelma oli aistittavissa. Ovelle pysähtyneet asemiehet olivat valmiina haastamaan Jeffersonit ja käskivät muita väistymään syrjään.

– Nämä roistot ryöstivät Fallonissa pelipöydän rahat ja ampuivat pöydän valvojan.

Tom Jefferson veti salamannopeasti aseensa ja tulitti ovelle. Luodit heittivät kivääriä pidelleen miehen saluunan ovesta ulos. Toisen miehen ase laukesi saluunan kattoon ennen hänen lyyhistymistään lattialle.

Seuraavassa hetkessä Tom Jefferson painoi Coltinsa vierellä seisoneen Hansin kylkeen, otti hänen aseensa ja käski Randyä pudottamaan asevyön hitaasti lattialle. Kun Randy oli totellut, isovelji käski pikkuveljeä keräämään rahat.

Jason Jefferson tunki pelipöydältä keräämänsä rahat satulalaukkuun ja osoitti revolverillaan pöydässä istuneita.

Tom Jefferson piteli Coltia Hansin kylkeä vasten ja ilmoitti, että he lähtisivät yhdessä ulos.

– Jos pysytte täällä sisällä, kukaan ei loukkaannu.

Jason Jefferson odotti isoveljen saavan panttivangin ulos ja perääntyi aseella osoitellen saluunan ovista ulos.

Randy kiirehti poimimaan asevyönsä lattialta ja käski paikalla olijoita pysymään rauhallisina. Ulos syöksyessään hän oli kompastua maasta ylös kömpivään Hansiin. Autettuaan hänet seisomaan hän kehotti saluunasta ulos työntyviä miehiä auttamaan Hansin sisälle.

– Minä otan selville mihin suuntaan ryöstäjät lähtivät.

**Nainen saapuu sijaistodista ryöstämänsä
Jesper-pojan kanssa karjatilalle ja syyttää
työnjohtaja George Randyä raiskauksesta.**

ISBN: 9789528095637

9 789528 095637